

Vastuullisuus- strategia

Koonti työpajasta 16.4.2026

Kouluttajana
Millariia Wikman (Sweco)

ORNAMO.FI/KESY

ORNAMO ART & DESIGN FINLAND

Euroopan unionin
rahoittama

Miksi vastuullisuusstrategiaa tarvitaan?

Vastuullisuusstrategia pähkinänkuoressa

- Vastuullisuusstrategia konkretisoi tunnistettuja vastuullisuusteemoja ja kehitystarpeita konkreettisiksi toimiksi
- Strategian työstäminen on prosessi, jossa tunnistetut vastuullisuusteemat kääntyvät tavoitteiksi, joiden ympärille aletaan rakentaa toimia
- Usein vastuullisuusstrategian aikajänne on 3–5 vuotta

Vastuullisuusstrategian vieminen organisaation toimintaan

- Roolituksella ja vastuunjaolla varmistetaan, että strategia kääntyy toiminnaksi organisaatiossa ja tavoitteita saavutetaan
- Vastuullisuusstrategian toteuttamissuunnitelmia voidaan kutsua esimerkiksi tiekartoiksi
- Vastuullisuustiimit ovat usein pieniä, mutta niiden rinnalle voidaan muodostaa vastuullisuusverkosto tukemaan tiimiä ja kehittämistä
- Resurssit ja lähtötilanteet vaihtelevat, joten aikataulut, mitoittaminen ja realismi toteuttamisessa on tärkeää

MAHDOLLISIA KYSYMYKSIÄ, JOIHIN ETSITÄÄN VASTAUKSIA

- Miten vastataan lainsäädäntöön ja regulaatioon? Millaista muutosta niissä tapahtuu?
- Mitä odotuksia kuluttajilla ja sidosryhmillä on vastuullisuuteen liittyen?
- Miten tarpeisiin ja odotuksiin pystytään organisaatiossa vastaamaan? Mitä toiminnassa täytyy kehittää?
- Miten vastuullisuudesta saadaan kilpailuetua ja uutta liiketoimintaa?
- Mitä liiketoimintamahdollisuuksia sisältyy uusiin ideoihin ja ilmiöihin?

Mikä edeltää vastuullisuusstrategiaa?

Vastuullisuusteemojen tunnistaminen ja määrittely

- Vastuullisuusteemojen tunnistamista tukee käynnissä olevan muutoksen ja ilmiöiden seuraaminen
- Keinoja seurantaan ovat esimerkiksi medianseuranta, toimialaraportit, tulevaisuustutkijoiden ulostulojen sekä säätelyyn ja regulaatioon liittyvän kehityksen seuraaminen
- Ilmiöt, trendit ja muutos voivat kertoa toimintamahdollisuuksista
- Olennaisten teemojen tunnistamisessa työkaluna voi olla olennaisuusanalyysi: [tutustu 1. työpajan materiaaliin!](#)

Organisaation lähtötilanteen tunnistaminen – pohdittavaa

- Mitä kysymyksiä ja tarpeita organisaatiossa on jo tunnistettu?
- Mitä ne kertovat kehitystarpeista?
- Näkyvätkö vastuullisuusteemat liiketoimintasuunnitelmassa? Jos kyllä, miten?
- Onko yrityksessä olemassa oleva vastuullisuusstrategia? Millainen se on ja miten sitä on toteutettu? Mitä päivityskohteita on jo tunnistettu?

MATERIAALEJA

- **Sitran megatrendit (2026)**: megatrendien kuvausta ja työkaluja megatrendien ja hiljaisten signaalien kanssa työskentelyyn
- **Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko (2023–2027)** sisältää kuvausta erilaisista ilmiöistä ja skenaarioita Suomen kontekstissa
- **World Economic Forumin Leadership Compass**
- **Sitran työkalut tulevaisuuksien kuvitteluun**
- Avauksia tulevaisuusajatteluun Joseph Vorosilta: **The Voroscope**

Maksullisia palveluita ennakointiin

- **Futures Platform**
- **FIBRES Online**

Tutustu strategiaprosessiin ja pohdi, millaiselta se voisi näyttää omalta organisaatiossasi

ENNEN STRATEGIAN TYÖSTÄMISTÄ

1. Tunnista ilmiöitä ja teemoja, jotka vaikuttavat organisaation tulevaisuuteen
2. Tunnista vastuullisuusteemoja olennaisuusanalyysin avulla

KOHTI VASTUULLISUUSSTRATEGIAA

3. Tahtotilan asettaminen ja strategisten vastuullisuusteemojen valinta: mikä on organisaation tahtotila?
4. Vastuullisuustavoitteiden ja mittareiden valinta: mitä tavoitellaan ja miten sitä mitataan?
5. Tunnistetaan toimenpiteet ja muodostetaan esimerkiksi tiekartta: millä toimenpiteillä päästään tavoitteisiin?
6. Jaetaan roolit ja vastuut: miten varmistetaan strategian toteutus ja tavoitteiden saavuttaminen?

PROSESSI OMASSA ORGANISAATIOSSA

Mistä lähdetään liikkeelle? Mitä jo tiedetään ja mitä pitää selvittää?

Mitä työkaluja kannattaa hyödyntää? (esim. backcasting, ennakkoinnin työkalut, olennaisuusanalyysi)

MITÄ KEINOJA KÄYTETÄÄN ERI VAIHEIDEN SISÄLLÄ?

Kuka vetää vastuullisuusstrategian tekemistä?

Ketkä osallistuvat strategian työstämiseen? Millaisessa roolissa?

Käytetäänkö osallistavia menetelmiä? Miten yhteistyö näkyy prosessissa?

Mitkä ovat organisaatiolle sopivat tavat osallistaa (esim. työpajasarja)? Mitä muita menetelmiä voidaan käyttää?

Tarvitaanko ulkopuolista apua tai konsultointia?

Luonnostele strategiaa ja sen toteuttamisprosessia

Työpohja johdattelee strategian vaiheiden äärelle. Sen tarkoitus on auttaa hahmottamaan, miltä strategiaprosessi voisi näyttää omassa organisaatiossa.

VAIHEET – KOHTI VASTUULLISUUSSTRATEGIAA

ILMIÖT & TEEMAT	VASTUULLISUUS-TEEMAT	TAHTOTILA & STRATEGISET VASTUULLISUUSTEEMAT	TAVOITTEET & MITTARIT	TOIMENPITEET	ROOLIT & VASTUUT
HUOMIOITA PROSESSISTA					
Vetäjät, osallistujat, menetelmät, aikajänne..					

Kohti tekoja ja toteutusta

Kysymyksiä vastuullisuusohjelman toteuttamisen tueksi . Ison organisaation ja yksityisyrittäjän lähtötilanne ja resurssit ovat erilaiset, joten toimet täytyy mitoittaa kontekstiin ja tilanteeseen sopiviksi.

Mitkä toimenpiteet organisaatiossa vievät vastuullisuusstrategiaa eteenpäin?

Onko ne kaikki mahdollista toteuttaa? Mihin tartutaan ensimmäisenä?

Isoon ja tärkeään, vai pieneen ja helposti toteutettavaan?

Millä aikajänteellä toimenpiteitä viedään eteenpäin? Mitkä asiat vaikuttavat aikajänteeseen?

Mikä strategian toteuttamisessa tuntuu tärkeältä ja innostavalta? Mitä mahdollisuuksia työ voi avata organisaatiossa ja yritystoiminnassa?